

MOTŠHELO WA LETSENO LA KHIRIŠO

Na letseno la khirišo ke eng?

Ge motho ka noši a hiriša thoto (ka bodulo bja legae kakaretšo) gomme a hwetša letseno la khirišo, letseno leo le amogelwago le tla swanelwa ke go lefišwa motšhelo.

Bodulo bja legae bo akaretša:

- magae a boikhutšo
- ditlhomo tša bolao le fihlolo
- dintlo tša boeti
- khirišo ya karolwana ya ntlo ya gago mohl. kamora goba ntlo ya go agwa ka morago ga serapana
- dintlo tša magae le
- bodulo bjo bongwa bja go swana.

Na motšhelo o tlhakantšwa bjang go letseno la khirišo?

Letseno la motšhelo leo o le hwetšago le swanetše go tlatšwa go letseno le lengwe le lengwe leo o le hwetšago, eupša le tla fokotšwa ke ditshenyagelo tše dingwe tše di tšweletšego. (lebelela mo tlase)

Tšhelete enngwe le enngwe yeo e lefetšwego go wena bakeng sa ša khirišo ya bodulo bja legae, go tlaleletša tefelo ya kgwedi ka kgwedi ya khirišo e swanetše go tšhelelwa motšhelo wa letseno. Ditlaleletšo tše tša tšhelete di ka akaretša, mohlala, tefelo ya kgwedi ka kgwedi yeo gantši e ka lefelwago ka botlalo mathomong a kontraka ya khirišo, mo mabakeng a palo ka botlalo e swanetše go tšhelelwa mo ngwageng wa kelo yeo e kgobokeditšwego goba e amogetšwego.

Kamogelo goba koketšo ya tipositi ya tšhelete ya khirišo yeo e lefetšwego ke mohiri ga e hloke go akaretšwa ka go kroso ya letseno ge e lefelwa, ge eba go na le boitlemo bja gore mohiriši a lefelwe morago tipositi ka morago. E tla tšewa fela bjale ka kroso ya letseno matsogong a mohiriši ge fela tipositi e lefetšwe ke mohiri. Tshwaro ya tipositi ya khirišo, e swanetše, le ge go le bjale, go lebelelwa go ya ka dintlha tše itšeng le mabaka a kgetsi e nngwe le enngwe.

Na letseno la khirišo le ka fokotšwa?

Ee, letseno la khirišo le ka fokotšwa ke ditshenyagelo dife goba dife tše di dumelagago tše di diregilego ka nako yeo thoto e bego e hirišwa. Ke fela ditshenyagelo tše di diregilego ka tšweletšo ya letseno la khirišo di ka kleingwago. Ditshenyagelo dife goba dife tše matlotlo le/goba tša praebele di ka se dumelwelwa bjalo ka dikgogelo

Na ke ditshenyagelo dife tše di dumelwelwago?

Ditshenyagelo tše di gogwago go tšwa go letseno la go tšhelelwa di akaretša:

- makgetho le metšhelo

- tswala ya kadimo ya tšhelete ya bonto
- dipapatšo
- ditefišo tša agente ya diagente tša dintlo
- inšorense e (fela inšorense ya beng ba dintlo e sego diteng tša ka ntlong)
- ditirelo tša serapa
- ditokišo tša lefelo leo le hirišwago le
- dilebi tša tshireletšo le thoto ya moago

Na ke ditshenyagelo dife tše di sa dumelwego?

Ditshenyagelo tše e lego tša matlotlo ka tlhago goba tše e sego tša tšweletšo ya letseno la khirišo di ka se dumelwego. Tše di ka akaretša, mohlala, ditshenyagelo tša kaonafatšo tše di dirilwego go thoto. Dikaonafatšo di se tlhakantšhetšwe le go lokiša le tlhokomelo ya thoto tše di sa dumelwago bjale ka kgogelo. Ditokišo le tlhokomelo gantši di tšwelela ge motho a leka go bušetša thoto maemong a yona a setlogo ka lebaka la go senyega goba go ya godimo le fase. Dikaonafatšo gantši di fetša di kaonafaditše thoto. Go lebelela ge eba go lokiša, tlhokomelo goba kaonafatšo e phethagetše, dintlha tše itšeng le mabaka a kgetsi enngwe le enngwe di swanetše go lebelelwae.

Ge dikaonafatšo di sa dumelwego bjale ka dikgogelo kgatlhanong le letseno la khirišo, boleng, le ge go le bjale, bo ka akaretšwa go motheo wa theko ya thoto, go fokotša poelo ya matlotlo (goba tshenyagelo) bakeng sa [morero wa motšhelo wa poelo ya matlotlo](#).

Go fana ka thoto ya madulu ka ntlong ke tokollo ya phepo bakent sa VAT, gomme o ka no se goge VAT yeo e tšweletšego go ditshenyagelo ka lebaka la go fana ka madulu ka ntlong.

Ge eba ditshenyagelo di feta letseno la khirišo?

Ge eba ditshenyagelo di feta letseno la khirišo, ditshenyagelo di swanetše go laetšwa kgatlhanong le letseno leo le hweditšwego ke motho ka noši, ntle le ge e le gore tshenyagelo ga se e “fenselwe ka sedikong /ring-fenced” go ya ka ditlhagišo tše di ka se efogwego. Go hwetša tshedimošo enngwe, lebelela [Tlhahli ya rena ya go fensela sediko / ring-fencing sa ditshenyagelo tše di lekotšwego ka lebaka la kgwebišano yeo e dirilwego ke batho ka noši](#).

Motho ka noši o swanetše go kgona go kgotsofatša SARS gore o dira kgwebišano ya nnete / *bona fide* ka khirišo ya thoto ya gagwe.

[Lebelela mehlala ya go tlwaelega ya ka fao o ka gogago ditshenyagelo.](#)